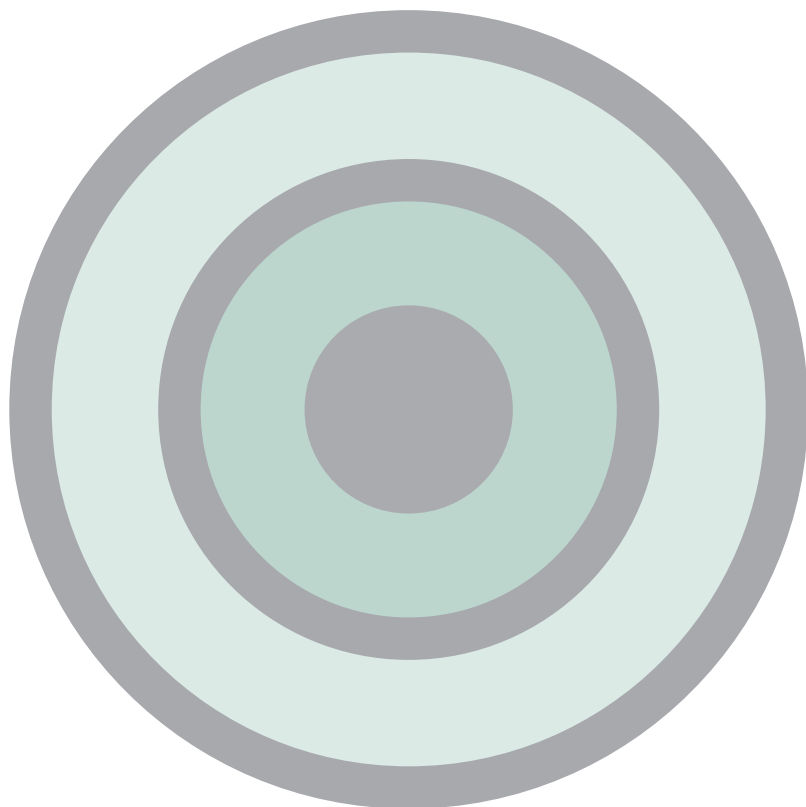

ANALYSERAR

2007:8

Unga med sjuk- och aktivitets-
ersättning – vilka är de?

Utgivare	Försäkringsdivisionen Enheten för utvärdering
Upplysningar	Petter Odmark 08-786 93 99 petter.odmark@forsakringskassan.se
Beställning	E-post: forlag@forsakringskassan.se Internet: www.forsakringskassan.se
Tryck	Edita, 2007

Förord

Antalet unga med sjuk- och aktivitetsersättning har ökat dramatiskt sedan slutet av 1990-talet. Utvecklingen är förenad med stora mänskliga och samhällsekonomiska kostnader och väcker frågan vad som gör att allt fler unga människor slås ut från arbetslivet, ofta för alltid. Den här rapporten undersöker vad som karakteriserar unga 20–39 år med sjuk- och aktivitetsersättning med ett särskilt fokus på tidigare arbetslivserfarenhet och utbildning. Analysen visar att de unga som beviljas ersättning i högre utsträckning än sina generationskamrater har en historia av mycket sjukskrivning och arbetslöshet och att deras utbildning är lägre. Resultaten är viktiga för arbetet med att förebygga utslagningen av unga människor från arbetsmarknaden och pekar på att breda lösningar är nödvändiga.

Rapporten har författats av Petter Odmark och Pathric Hägglund.

Annika Sundén
Chef för enheten för utvärdering

Innehåll

Sammanfattning	5
Summary	6
Inledning	7
Sjuka och arbetslösa	10
Riskfaktorer	22
Avslutning	26
Bilaga 1	27
Erfarenhet av sjukskrivning respektive arbetslöshet (1995–2004) bland dem som beviljats S/A 2004 (20–39) och deras jämnåriga.....	27
Bilaga 2	31
Andel (procent) i beviljade S/A / Andel (procent) i alla (2004).....	31
Bilaga 3	32
Oddskvoter för nybeviljande 1997–2005.....	32

Sammanfattning

Sedan slutet av 1900-talet har det skett en kraftig ökning av antalet unga personer som varje år beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning (S/A). Toppen nåddes under 2004 med 13 104 personer i åldrarna 20–39 år. Utvecklingen är förenad med stora mänskliga och samhällsekonomiska kostnader.

Samtidigt är vår kunskap om vilka dessa personer är och hur deras liv har sett ut relativt begränsad. Denna rapport syftar till att beskriva gruppen och att i viss mån analysera hur den har förändrats. Fokus ligger på att beskriva deras arbetsmarknadshistorik.

Det visar sig att de som beviljats S/A är en grupp med omfattande erfarenhet av såväl sjukskrivning som arbetslöshet. De har inte bara varit sjukskrivna mer än sina jämnåriga utan har också oftare stor erfarenhet av arbetslöshet. De utmärker sig särskilt genom att i relativt stor utsträckning ha erfarenhet av både lång arbetslöshet och lång sjukskrivning. Dessutom har de lägre utbildning än sina jämnåriga.

Inflödet av unga till S/A har i allt högre grad kommit att bestå av personer som kommer från sjukskrivning. Det tyder på att en större andel har, i någon mån, varit etablerade på arbetsmarknaden.

En analys av vilka faktorer som är förenade med en ökad risk att beviljas S/A visar att omfattande erfarenhet av sjukskrivning respektive arbetslöshet samt låg utbildning är riskfaktorer. En jämförelse över tid visar att framför allt är erfarenheten av lång arbetslöshet som skiljer dagens unga med S/A från gårdagens. I takt med att den kraftiga ökningen av antalet som beviljas S/A har arbetslöshetserfarenheten växt fram som en riskfaktor, så var inte fallet i slutet av 1990-talet.

Rapporten är främst beskrivande och det finns anledning att vara försiktig med vilka slutsatser som dras när det gäller rena orsakssamband och hur processerna egentligen har sett ut som skapat dagens situation.

Resultaten visar dock att S/A-gruppen har haft problem med sjukskrivning och arbetslöshet långt innan beslutet om S/A fattas. Och att skall vi bättre kunna förebygga utslagningen av unga människor från arbetsmarknaden krävs det förmodligen breda åtgärder som skapar förutsättningar för fler ungdomar att skapa sig en god start i arbetslivet.

Summary

The number of young people with disability insurance has increased dramatically since the 1990s. The peak was reached in 2004 when 13 104 individuals aged 20-39 years were awarded benefits. The development is associated with large costs, both for individuals and for society.

However, we know relatively little about the group of young beneficiaries and their backgrounds. The purpose of this report is to describe the group's characteristics and to some extent analyze how they have changed with a focus on beneficiaries' labor market histories.

The results show that the group of young people who have been awarded disability benefits has extensive experience with previous sickness benefits spells and unemployment. Not only have they been on sickness benefits to a greater extent than non-beneficiaries their age, they have also experienced more unemployment. In particular, they are more likely to have experienced *both* previous sickness and unemployment. Moreover, they have fewer years of schooling than non-beneficiaries.

Young individuals who are awarded disability benefits are more likely than previously to come from a spell of sickness benefits. This implies that a larger share of new beneficiaries, at least to some extent, has been established in the labor market.

A multivariate analysis shows that extensive sickness spells and unemployment and low education increase the risk of being awarded disability insurance benefits for young individuals controlling for other characteristics. An analysis of the development of risk over time indicates that in particular experience with long unemployment spells distinguishes today's young beneficiaries from those awarded benefits in the late 1990s.

The report is mainly descriptive; caution should be exercised in drawing conclusions about causal relationships and the process that has created today's situation.

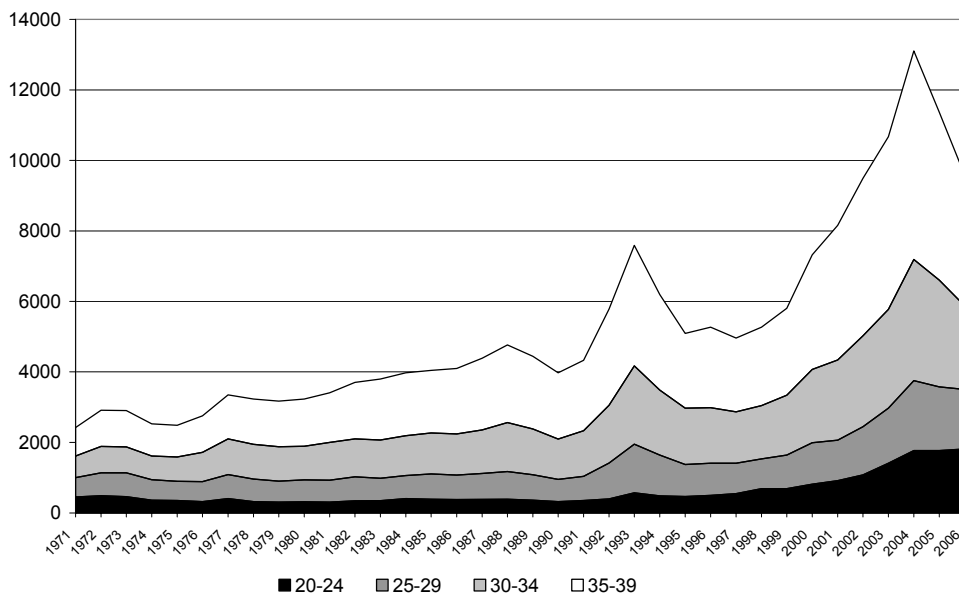
However, the results clearly show that the group of young disability beneficiaries has had problems with sickness and unemployment long before disability benefits were awarded. In order to prevent young people permanently leaving the labor force, broad solutions that create opportunities for young people to get a good start and establish themselves in the labor market are necessary.

Inledning

Under åren 2000–2006 beviljades nästan 70 000 personer i åldrarna 20–39 år sjuk- eller aktivitetsersättning. Toppen nåddes under 2004 med 13 104 personer. Utvecklingen har varit dramatisk. Som framgår av Diagram 1 ligger dagens nivå ungefär dubbelt så högt som under 1990-talet och ungefär tre gånger så högt som i början av 1970-talet.

Sedan 2004 har det skett en viss nedgång totalt, relativt stor i åldrarna 30–39 år men högst marginell eller obefintlig i åldrarna 20–29 år.

Diagram 1 Antal nya personer i åldrarna 20–39 som har beviljats sjuk- eller aktivitetsersättning, uppdelat på åldersgrupp (1971–2006)

Källa: Försäkringskassans datalager Store

Den kraftiga ökningen av antalet unga med sjuk- och aktivitetsersättning får stora konsekvenser för sjukförsäkringens utgifter. Det är i stor utsträckning de unga som driver den skuld det offentliga kan sägas ha i form av framtida ut-

betalningar av sjuk- och aktivitetsersättning.¹ Dagens unga med S/A riskerar också att bli morgondagens fattiga pensionärer eftersom deras livsinkomster kommer att vara betydligt lägre än inkomsterna för de generationskamrater som arbetar.²

En utveckling där allt fler unga får S/A väcker oundvikligen frågan om vad som egentligen händer. Vad har hänt som har gjort att så många unga människor slagits ut från arbetslivet, hur kan det bli en så plötslig och kraftig ökning och vilka är det egentligen som har drabbats?

En hypotes kan vara att även andra problem än sjukdom och arbetsoförmåga har tillåtit influera bedömningen av rätt till S/A. Det kan handla om svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden, eventuellt i samband med någon form av ohälsa. Men det kan också vara brister i samhällets hantering av sjukskrivningsprocessen som i sig har lett till allt fler svårhanterade sjukskrivningsärenden och därmed till en ökning av antalet S/A-beslut.

Trots den dramatiska ökningen av antalet unga som beviljas S/A är samhällets kunskap om denna grupp fortfarande bristfällig. Det är fortfarande oklart vilka de är och hur deras historia ser ut. Syftet med denna rapport är att bidra med mer kunskap om gruppens sammansättning och personernas historia. Fokus ligger på att beskriva arbetsmarknadshistoriken för unga med S/A och att undersöka om den grupp som beviljas S/A skiljer sig från övriga även med avseende på andra erfarenheter och egenskaper än av att ha drabbats av lång sjukskrivning.

Beskrivningen bygger i huvudsak på data från den flödesdatabas som tagits fram av Försäkringskassan. Databasen innehåller individdata med information om sjukfrånvaro, sjuk- och aktivitetsersättning, samt arbetslöshet och möjliggör att för perioden 1994–2005 följa en och samma individ i episoder inom och mellan de olika systemen. Databasen innehåller också uppgifter från SCB:s LISA-databas.

Försäkringskassan har valt att studera personer i åldrarna 20–39 år. Orsaken till att inte inkludera de allra yngsta är att de till allra största delen består av personer för vilka det aldrig varit aktuellt att arbeta, de flesta har någon form av medfött funktionshinder. Gruppen 20–39-åringar är dock långt ifrån homogen, 20-åringarna uppvisar helt andra egenskaper och annan historik än 39-åringarna. Resultaten kommer därför i huvudsak att redovisas för grupperna 20–24, 25–29, 30–

¹ Analyserar 2006:20 utgiven av Försäkringskassan.

² Sjuk- och aktivitetsersättningar skrivs bara upp med prisindex vilket innebär att de som har dessa ersättningar går miste om eventuella reallöneökningar. Se Samtal om socialförsäkring nr 6 för en analys av vad detta kan betyda.

34 och 35–39. Att inkludera personer som närmar sig 40 i gruppen "unga" kanske inte är helt självklart men i det här sammanhanget känns det befogat. Det måste betraktas som en extraordinär händelse om en 37-åring befinns vara "varaktigt arbetsförmögen" i varje normalt förekommande arbete.

Rapporten innehåller två delar där den första är en ren beskrivning av gruppen i jämförelse med deras jämnåriga medan den andra delen innehåller en statistisk analys av olika faktorerens betydelse för risken att beviljas S/A. I huvudsak är det de som var nya med S/A 2004 som följs bakåt i tiden men det ingår också några analyser av förändringar över tid där olika årgångar av nya med S/A jämförs.

Sjuka och arbetslösa

Vi har som utgångspunkt för analysen valt att studera 2004, det år då inflödet till S/A var som störst. I vårt material finns 12 799 personer mellan 20 och 39 som beviljades sjuk- eller aktivitetsersättning det året.³ Knappt två tredjedelar är kvinnor. Ungefär en tredjedel är mellan 20 och 29 medan ca två tredjedelar är mellan 30 och 39, se tabell 1. Vi har jämfört dessa personer med övriga i samma ålder.⁴ Jämförelsen avser såväl faktorer som bostadsort, födelseland och utbildning som olika mått på tidigare erfarenhet av sjukskrivning och arbetslöshet.

Tabell 1 Nya mottagare av S/A 2004, antal personer

	20–24	25–29	30–34	35–39	S:a
Kvinnor	886	1 138	2 172	3 868	8 064
Män	851	802	1 141	1 941	4 735
S:a	1 737	1 940	3 313	5 809	12 799

För att jämföra hur mycket personerna har varit sjukskrivna respektive arbetslösa har vi studerat alla år mellan 1995 och 2004 och summerat alla dagar med sjukskrivning och arbetslöshet under perioden.⁵

De som beviljats S/A är en grupp med omfattande erfarenhet av såväl sjukskrivning som arbetslöshet. De har inte bara varit sjukskrivna mer än sina jämnåriga utan har också varit mer arbetslösa. De utmärker sig särskilt genom att i relativt stor utsträckning ha erfarenhet av både mycket arbetslöshet och mycket sjukskrivning. I den äldsta åldersgruppen, 35–39 år, har trettiofyra procent varit såväl arbetslösa som sjukskrivna i mer än två år, vilket kan jämföras med bara

³ Antalet ”nybeviljade” i vårt material skiljer sig något från den offentliga statistiken beroende på att det handlar om nystartade utbetalningsperioder snarare än om beslut om S/A för nya personer. Skillnaderna är dock marginella.

⁴ Jämförelsegruppen består av ett slumpmässigt urval av 10 procent av befolkningen i motsvarande åldersgrupper.

⁵ Sjukskrivning motsvarar dagar med utbetalad sjukpenning, måttet inkluderar alltså inte sjukskrivning under sjuklöneperioden. Som arbetslöshet räknas genomgående både öppen arbetslöshet och deltagande i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Tillstånden är inte ömsesidigt uteslutande, det går att vara både arbetslös och sjukskriven samtidigt, dagar räknas då för båda tillstånden. Dagar för personer som är sjukskrivna eller arbetslösa på deltid räknas genomgående som hela dagar.

2,3 procent i jämförelsegruppen. Tabell 2 visar också att ju yngre åldersgrupp desto större är skillnaden mellan S/A-gruppen och övriga.⁶

Tabell 2 Sjukskrivning och arbetslöshet (1995–2004) bland dem som beviljades S/A 2004 (20–39) och deras jämnåriga (andel i procent av respektive grupp)

	A: Sjuk >24 mån		B: Arbetslös >24 mån		A+B	
	S/A	Alla	S/A	Alla	S/A	Alla
20–24	13,3	0,3	12,2	3,3	1,3	0,03
25–29	50,3	1,3	45,8	18,2	20,6	0,5
30–34	72,2	3,4	57,6	27,2	39,9	1,6
35–39	78,2	5,7	46,7	22,1	35,3	2,3

Erfarenheterna hos de unga med S/A kan också jämföras med stocken av samtliga med S/A samt hela befolkningen i arbetsför ålder.⁷ Bilden är tydlig att de unga har större erfarenhet av såväl sjukskrivning som arbetslöshet också i jämförelse med övriga med S/A och förstås jämfört med hela befolkningen. I stocken av samtliga med S/A finns det däremot ingen överrepresentation av mycket arbetslöshet jämfört med befolkningen som helhet. Återigen är det i kombinationen av mycket arbetslöshet och sjukskrivning där skillnaderna är som störst. Som framgår av tabell 3 är det nästan en dubbelt så stor andel av de unga som fick S/A 2004 som har varit såväl arbetslösa som sjukskrivna i mer än två år jämfört med i stocken av samtliga med S/A.

Tabell 3 Samlad erfarenhet av sjukskrivning och arbetslöshet(1995–2004) bland dem som beviljades S/A 2004 (20–39) och samtliga med S/A samt i hela befolkningen 20–64 (andel i procent av respektive grupp)

	A: Sjuk >24 mån	B: A-lös >24 mån	A+B
Alla 20–64	13,4	23,9	3,9
Alla med S/A	51,2	25,1	15,7
Nya med S/A 20–39	63,6	44,7	29,6

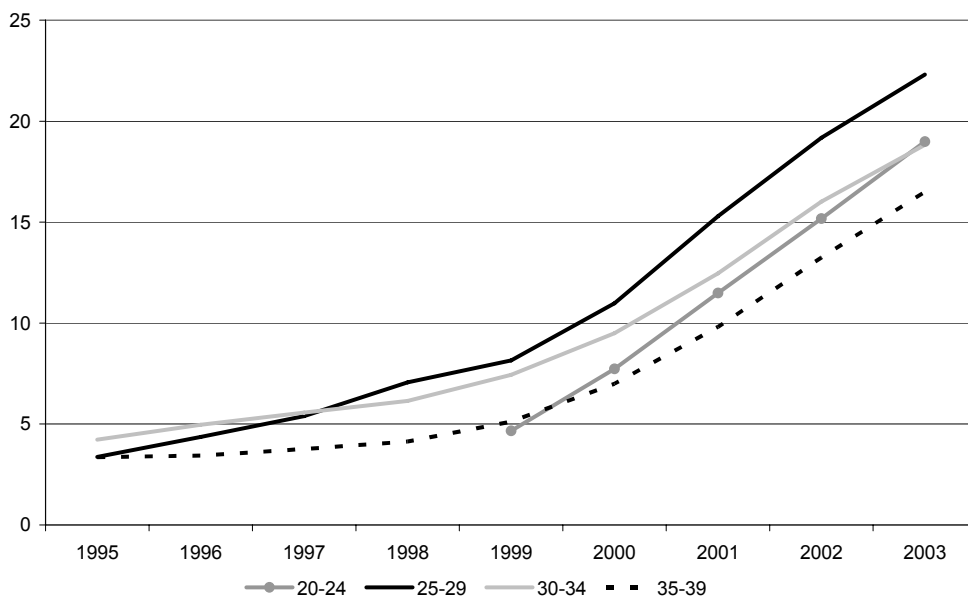
Den större erfarenheten av sjukskrivning är inte begränsad till tiden precis innan personer beviljats av S/A. När vi följer grupperna bakåt i tiden visar det sig att de som beviljats S/A 2004 har varit mer sjukskrivna under varje år tillbaka till 1995. Diagram 2 visar sjuktalet (genomsnittligt antal dagar med sjukpenning

⁶ Mer utförliga tabeller finns i bilaga 1.

⁷ Det bör noteras att i stocken av alla med S/A finns rätt många personer som haft S/A länge och därför knappast varit varken sjukskrivna eller arbetslösa särskilt mycket under perioden.

per person och år) i gruppen som beviljats S/A 2004 dividerat med sjukskalet för deras jämnåriga för varje år mellan 1995 och 2003. S/A-gruppen var ungefär fyra gånger mer sjukskriven redan 1995 och skillnaden mellan grupperna ökar när tidpunkten för beviljandet av S/A (2004) närmar sig. Skillnaden mellan grupperna vad avser den samlade sjukskrivningen under hela tidsperioden kan alltså inte enbart förklaras av den långa sjukskrivningsperiod som ofta direkt föregår ett beslut om S/A.

Diagram 2 Hur mycket sjukare? Sjukskalet (Genomsnittligt antal dagar per person och år) i gruppen som beviljats S/A 2004 dividerat med sjukskalet för deras jämnåriga. (1995–2003)

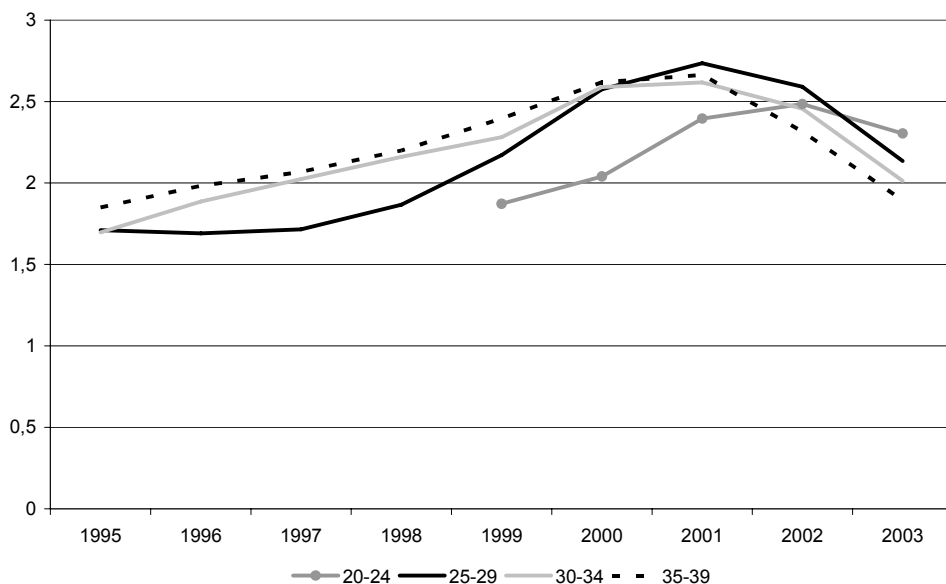

De som beviljats S/A har inte bara varit mer sjukskrivna räknat som det sammanlagda antalet dagar, de har också betydligt fler sjukfall bakom sig. Tabell 4 visar att av kvinnorna som beviljades S/A 2004 hade 32 procent fem eller fler sjukfall mellan 1994 och 2004 och för männen var motsvarande siffra 18 procent. Det kan jämföras med åtta respektive två procent i jämförelsegruppen. Nästan hälften av alla som beviljades S/A 2004 hade tre eller fler sjukfall under perioden. Bland dem som alls har varit sjukskrivna är det en överväldigande majoritet som har mer än ett sjukfall.

Tabell 4 Antal sjukfall (>14 dgr) mellan 1994 och 2004. Andel (procent) av respektive grupp

	0		1		2		3		4		5+	
	S/A	Alla	S/A	Alla	S/A	Alla	S/A	Alla	S/A	Alla	S/A	Alla
20-24	69	88	17	8	8	2	3	1	2	0	1	0
25-29	28	71	24	15	19	6	12	3	7	2	11	2
30-34	9	55	16	19	16	10	15	6	12	4	32	7
35-39	6	48	14	20	16	11	15	7	12	4	37	9
Kvinnor	14	56	15	17	15	10	13	6	11	4	32	8
Män	27	72	20	15	16	6	12	3	8	2	18	2

Bilden från sjukskrivningshistoriken går igen när vi studerar arbetslöshetshistoriken. Diagram 3 visar att S/A-gruppen har mer arbetslöshet under hela perioden, räknat som genomsnittligt antal dagar per person, och överrepresentationen ökar med tiden. Det är bara de två sista åren som kvoten minskar något. S/A-gruppen utmärker sig dock mindre när det gäller arbetslöshet än sjukskrivning. Deras erfarenhet av arbetslöshet är runt den dubbla jämfört med deras jämnåriga.

Diagram 3 Hur mycket mer arbetslösa? Arbetslöshetstalet (Genomsnittligt antal dagar per person och år) i gruppen som beviljats S/A 2004 dividerat med arbetslöshetstalet för deras jämnåriga. (1995-2003)

Också när det gäller antalet episoder⁸ finns det likheter mellan sjukskrivning och arbetslöshet. För arbetslösheten är det dock främst i extremerna som S/A-gruppen skiljer ut sig. Som framgår av tabell 5 är det betydligt färre i S/A-gruppen som aldrig har varit arbetslösa och det är betydligt fler som har fem eller fler episoder. Bland männen i S/A-gruppen har 47 procent fem eller fler arbetslöshetsepisoder medan andelen är 24 procent bland männen i jämförelsegruppen.

Tabell 5 Antal episoder av öppen arbetslöshet mellan 1994 och 2004. Andel (procent) av respektive grupp

	0		1		2		3		4		5+	
	S/A	Alla	S/A	Alla	S/A	Alla	S/A	Alla	S/A	Alla	S/A	Alla
20–24	30	42	19	21	16	13	11	8	8	5	16	10
25–29	6	20	10	17	10	14	11	11	11	9	52	29
30–34	11	24	7	15	8	11	8	9	8	8	58	33
35–39	23	42	9	13	9	9	7	7	8	6	44	23
Kvinnor	20	31	10	16	9	12	8	9	8	7	44	24
Män	16	34	10	16	10	11	9	9	8	6	47	24

Även om S/A-gruppen har en påtagligt större erfarenhet av sjukskrivning och arbetslöshet än sina jämnåriga är det värt att notera att de allra flesta med omfattande erfarenhet av mycket sjukskrivning och arbetslöshet inte får S/A. S/A-gruppen är mycket liten i förhållande till jämförelsegruppen så det absoluta antalet personer som har en historik med omfattande sjukskrivning och arbetslöshet är fortfarande betydligt större i jämförelsegruppen även om andelen är lägre.

Vid sidan av mycket sjukskrivning och arbetslöshet utmärker sig S/A-gruppen genom att ha låg utbildning. Tabellerna 6 och 7 visar att det är en betydligt högre andel som bara har grundskoleutbildning och det är relativt få som har någon form av högre utbildning. Skillnaderna mellan grupperna avtar i båda fallen med stigande ålder.

⁸ En episod definieras här som en ny period av öppen arbetslöshet. Övergår den öppna arbetslösheten t.ex. i någon form av arbetsmarknadspolitisk åtgärd betraktas det som att episoden avslutas.

Tabell 6 Andel (procent) av respektive grupp som endast har grundskoleutbildning

	20–24	25–29	30–34	35–39
S/A	46,4	33	25	21,8
Alla	12,8	10,2	9,4	10,1
Kvot S/A / Alla	3,6	3,2	2,7	2,2

Tabell 7 Andel (procent) av respektive grupp som har eftergymnasial utbildning

	20–24	25–29	30–34	35–39
S/A	3,9	14	16,8	17,6
Alla	25,6	41,3	39,8	32,6
Kvot S/A / Alla	0,15	0,34	0,42	0,54

En bredare jämförelse av alla i åldrarna 20–39 som beviljats S/A under 2004 jämfört med deras jämnåriga visar på både likheter och skillnader. Tabell 8 illustrerar andelarna i de två grupperna som har olika egenskaper och erfarenheter.⁹ Bland de yngsta är skillnaden mellan könen liten medan kvinnorna är överrepresenterade bland dem med S/A i de äldre grupperna. Födelseland verkar spela mycket liten roll med en viss överrepresentation för utlandsfödda som beviljats S/A i den högsta åldersgruppen.¹⁰ Några större geografiska skillnader finns inte även om det finns en viss underrepresentation av S/A-beviljanden i Stockholm och Malmö medan personer boende i mellanbygd och Göteborg är något överrepresenterade.¹¹

⁹ I bilaga 2 finns samma siffror uttryckt i en tabell med kvoten mellan andelarna i de olika grupperna.

¹⁰ Det är det egna födelselandet som räknas så andra generationens invandrare hamnar i gruppen födda i Sverige.

¹¹ Den geografiska indelningen bygger på så kallade H-regioner. För en detaljerad beskrivning se www.scb.se.

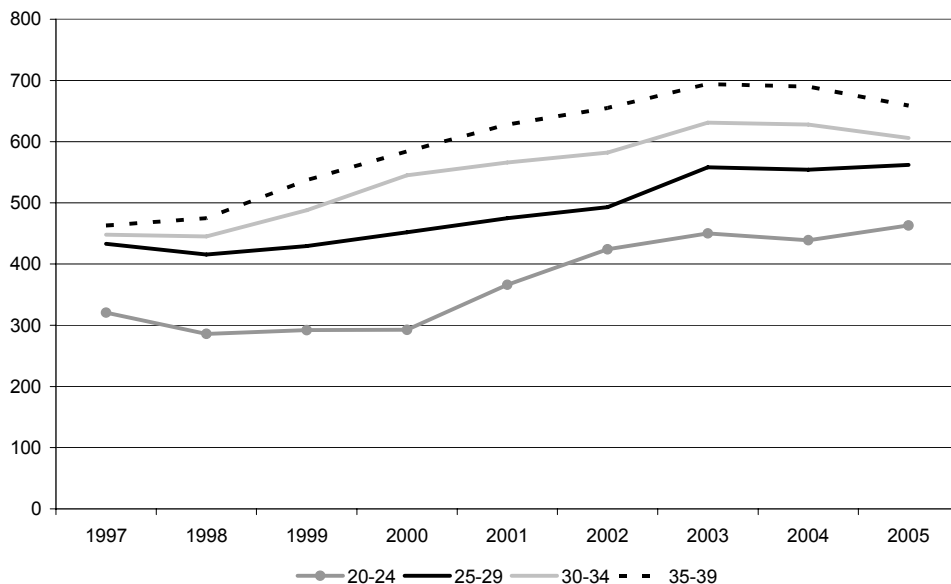
Tabell 8 Andel (procent) bland dem som beviljats S/A respektive bland alla i samma ålder som har olika egenskaper och erfarenheter, procent

	20–24		25–29		30–34		35–39	
	S/A	alla	S/A	alla	S/A	alla	S/A	alla
Man	49,0	51,3	41,3	50,9	34,4	50,8	33,4	51,4
Kvinna	51,0	48,7	58,7	49,1	65,6	49,2	66,6	48,6
Gift	3,2	4,4	12,9	15,4	28,7	33,8	37,3	44,8
Barn under 18	19,4	19,9	24,2	26,3	50,7	53,8	63,8	69,3
Födelseland								
Sverige	87,6	86,4	86,1	83,8	82,9	84,2	79,3	83,5
i Norden	0,9	1,0	0,9	1,5	1,8	1,9	3,5	2,9
i EU-land	3,1	3,9	4,3	4,7	4,5	4,6	6,2	5,0
övriga länder	8,5	8,7	8,7	9,9	10,8	9,2	11,1	8,5
Förgymnasial <9 år	3,2	0,9	1,7	1,2	2,7	1,3	3,3	1,5
Förgymnasial, 9 år	43,2	11,9	31,3	9,0	22,3	8,1	18,5	8,6
Gymnasial	41,3	58,5	52,0	45,6	57,5	48,2	60,0	52,8
Eftergymnasial <2 år	3,0	13,4	5,4	6,9	4,6	7,0	4,4	8,4
Eftergymnasial >=2år	0,9	12,2	8,6	34,4	12,2	32,8	13,2	26,2
Forskarutbildning	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	1,0	0,1	1,2
Uppgift saknas	8,5	3,1	1,0	2,5	0,5	1,5	0,5	1,2
Stockholm A	17,8	19,4	19,6	23,6	21,5	25,1	20,3	22,9
Göteborg A	11,4	10,6	14,3	12,0	12,5	10,9	12,4	10,1
Malmö A	4,5	7,2	5,1	7,8	4,1	6,6	4,3	6,2
Storstäder	37,4	39,2	33,9	36,0	33,1	34,2	33,3	35,1
Mellanbygd	18,4	14,2	17,1	12,4	16,9	14,2	17,9	15,5
Tätbygd	5,2	5,1	5,6	4,4	7,1	4,7	6,4	5,1
Glesbygd	5,3	4,4	4,4	3,9	4,9	4,3	5,4	5,1

En viktig förklaring till uppgången i sjuktalen under slutet av 1990-talet och början av 2000-talet var att sjukfallen blev längre. Andelen av dem som ett givet år blir sjukskrivna som avslutar sjukfallet med S/A har också ökat i takt med den genomsnittliga längden på sjukfallen.¹² Även de sjukfall som föregår beviljande av S/A för dem mellan 20 och 39 har blivit längre, diagram 3 visar median-tiderna för de olika åldersgrupperna.¹³ Det är alltså inte så att ökningen av S/A-beviljanden kan förklaras med en ökad brådska hos Försäkringskassan att avsluta sjukfall.

¹² Samtal om socialförsäkring nr 7.

¹³ Mediantiderna är i det här fallet att föredra framför medelvärdena eftersom det finns en lång svans av extremt långa sjukfall.

Diagram 4 Mediantider (dagar) för sjukfall som avslutas med S/A (1997–2005)

Försäkringskassan har också undersökt vad personerna gjorde innan de beviljades S/A 2004. Hur många kom direkt från sjukskrivning och vad hade de i så fall gjort innan sjukskrivningen. Skillnaden är återigen stor beroende på vilken åldersgrupp som studeras. Tabell 5 visar att för de yngsta är det en klart övervägande andel som saknar direkt föregående sjukfall medan det för de äldsta är betydligt fler som kommer från arbete eller arbetslöshet via sjukskrivning. De stora skillnaderna mellan åldersgrupperna är relativt förväntade eftersom det främst i den yngsta åldersgruppen är många som får aktivitetsersättning tämligen direkt efter avslutad skolgång.

Tabell 9 Andel (procent) med respektive utan sjukfall direkt innan beviljande av S/A (2004)

	20-24	24-29	30-34	35-39
Ej föreg. sjukfall	72,4	34,3	16,9	12,3
Föreg. sjukfall varav	27,6	65,7	83,1	87,7
–från arbete (inkl. egenföretagare och föräldraledighet) ¹⁴	15,1	38,9	48,9	54,1
–från arbetslöshet	12,5	26,8	34,2	33,6

¹⁴ Den helt dominerande delen av gruppen kommer från anställning.

Tabell 6 beskriver att andelarna utan respektive med direkt föregående sjukfall har förändrats påtagligt över tid. I slutet på 1990-talet var det ungefär hälften av de nya med S/A som saknade föregående sjukfall medan det 2005 rörde sig om en femtedel. Unga med S/A förefaller alltså i högre grad ha varit etablerade på arbetsmarknaden i dag än tidigare.¹⁵ Det rör sig således om en delvis annan grupp som blir aktuella för S/A i dag. Utvecklingen kan beskrivas som att S/A, i dag mer än tidigare, är förknippat med en utslagning av unga från arbetsmarknaden.

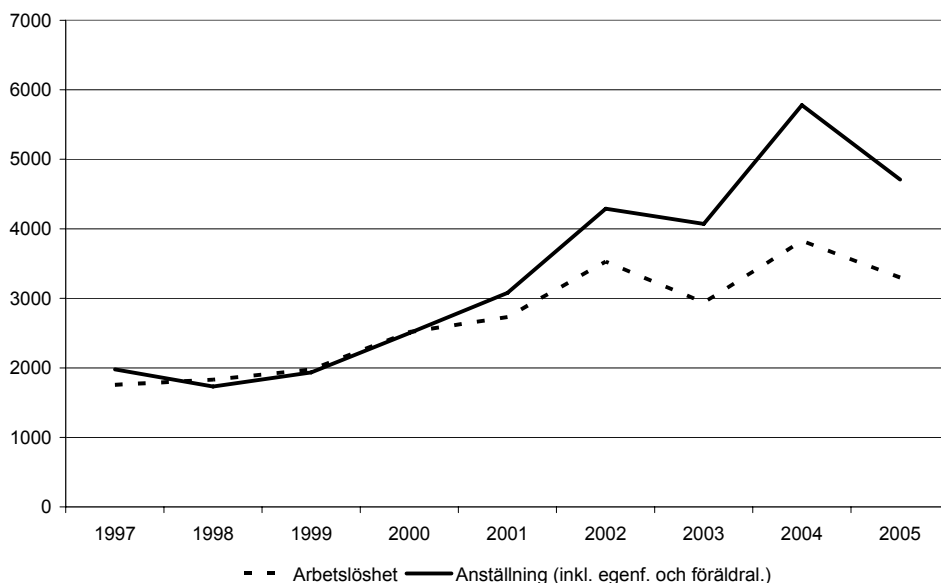
Tabell 10 Andel (procent) utan sjukfall innan beviljande av S/A (1997–2005)

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Andel utan föregående sjukfall	46	50	48	43	40	41	34	25	20

Mot bakgrund av den omfattande erfarenheten av tidigare arbetslöshet bland dem som beviljats S/A kan det vara intressant att undersöka hur utvecklingen har sett ut över tid för dem som kommer från anställning (m.m.) respektive från arbetslöshet. En möjlighet är att ökningen de senaste åren är kopplad främst till arbetslösa sjukskrivna. Diagram 5 visar dock att bland dem som har haft ett direkt föregående sjukfall har utvecklingen varit likartad för dem som kommer från arbetslöshet respektive anställning. Ökningen har i själva verket varit något, men inte mycket, kraftigare för dem som kommer från anställning.

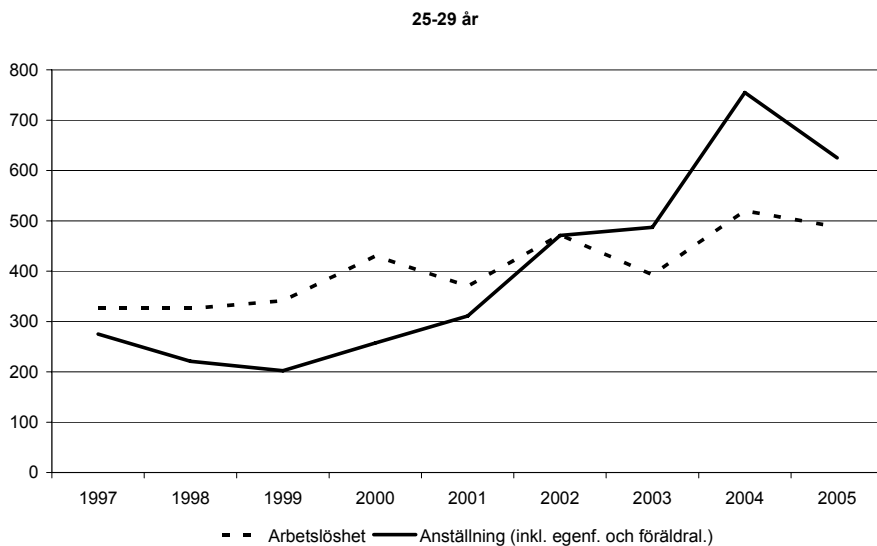
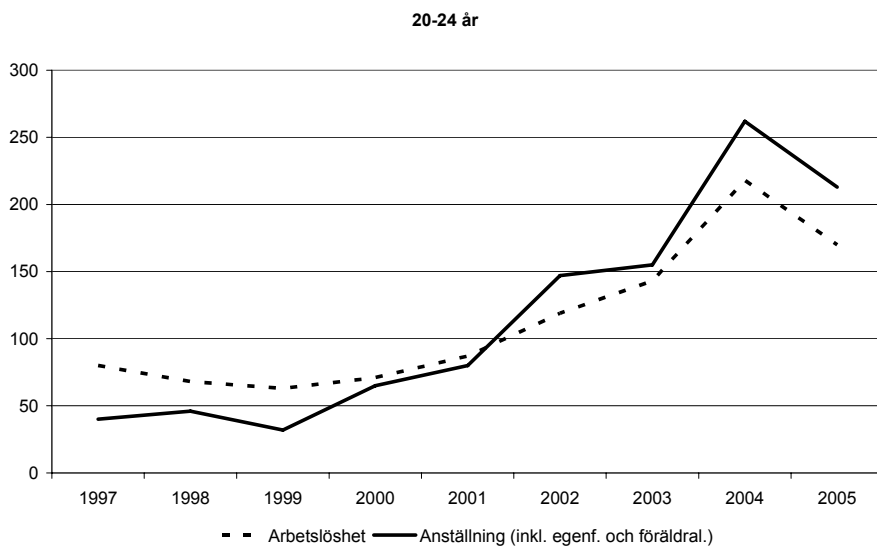
¹⁵ Att ha varit sjukskriven kan ses som en indikation på att personen haft en viss anknytning till arbetsmarknaden eftersom det krävs en nuvarande eller tidigare inkomst får att få rätt till sjukpenning.

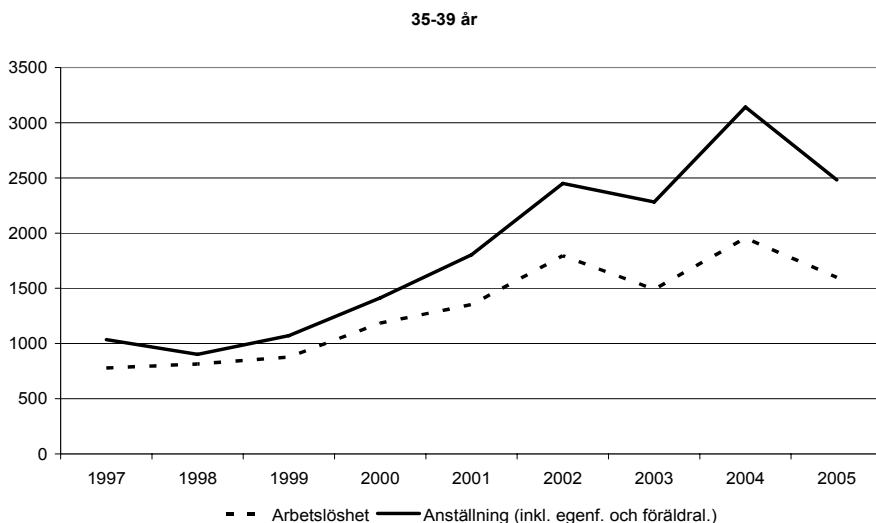
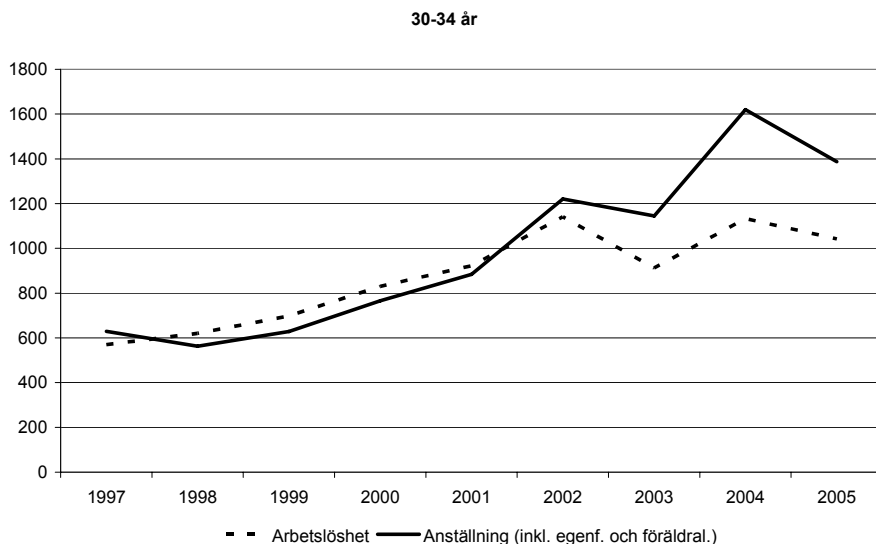
Diagram 5 Antal personer (20–39) som beviljats förtidspension och S/A med direkt föregående sjukfall uppdelat på status vid sjukskrivningstillfället (1997–2005)

Uppdelat på olika åldersgrupper visar det sig att mönstret med en kraftig ökning bland dem som har ett direkt föregående sjukfall återkommer i alla åldersintervall, ökningen är kraftigast bland de yngsta. Diagram 6 visar också att det i samtliga åldersgrupper är bland anställda som ökningen har varit störst.

Diagram 6 Antal personer (20–39) som beviljats förtidspension och S/A med direkt föregående sjukfall uppdelat på status vid sjukskrivnings-tillfället och åldersgrupp (1997–2005)

Uppgången de senaste åren är alltså i stor utsträckning baserad på personer som kommer från sjukskrivning och som innan dess antingen varit anställda eller arbetslösa.

Risikfaktorer

Att t.ex. utbildningsnivå och arbetslöshet har ett samband är väl känt. Låg utbildning ger högre risk för arbetslöshet. Det kan därför vara av intresse att se i vilken grad de olika bakgrundsfaktorerna har någon självständig betydelse. Utifrån de bakgrundsfaktorer vi studerat har vi skattat betydelsen av olika faktorer för risken att bli beviljad S/A. Detta har gjorts i en s.k. Logit-modell. För varje kategori, som t.ex. födelseland, finns det ett referensalternativ och sedan skattas oddskvoter för hur stor risken är att bli beviljad S/A jämfört med referensalternativet efter kontroll för alla övriga variabler. En oddskvot på 2 betyder t.ex. att risken är dubbelt så stor jämfört med referensalternativet.

För dem som beviljades S/A 2004 är det, som framgår i tabell 7, några faktorer som förefaller särskilt betydelsefulla. Särklassigt störst betydelse har erfarenhet av sjukskrivning. Risken är knappt 24 gånger högre för den som har mer än 9 månaders sjukskrivning i bagaget jämfört med för den som aldrig varit sjukskriven. Samtidigt är det rätt naturligt eftersom sjukskrivning i de flesta fall är inkörsporren till sjuk- och aktivitetsersättning. Även utbildningsnivå förefaller ha stor betydelse, att ha oavslutad grundskoleutbildning mer än fördubblar risken jämfört med att ha gymnasieutbildning. Att ha mer än 36 månaders arbetslösheterfarenhet ökar risken med drygt 50 procent jämfört med att aldrig ha varit arbetslös. Jämfört med att vara 35–39 är risken lägre i alla övriga åldersgrupper med undantag för de yngsta. Män har en något lägre risk än kvinnor medan födelseland saknar signifikant betydelse. Jämfört med boende i Stockholm är risken lägre i Malmö medan den är högre i Göteborg och mellanbygd. Vilken sektor man har arbetat i har en viss betydelse. Det finns en överrisk förknippat med att ha jobbat i kommun eller landsting jämfört med staten.

Tabell 11 Oddskvoter för risken att beviljas S/A för personer mellan 20 och 39 (2004)¹⁶

Man	0,797***
Gift	0,971
Barn under 18	0,691***
20–24	1,179***
25–29	0,649***
30–34	0,686***
Ref.grupp (35–39)	
Födelseland	
Ref.grupp (Sverige)	
i Norden	0,876*
i EU-land	1,046
övriga länder	0,913**
Förgymnasial < 9 år	2,06***
Förgymnasial, 9 år	1,808***
Ref.grupp (Gymnasial)	
Eftergymnasial <2 år	0,701***
Eftergymnasial >=2år	0,796***
Forskarutbildning	0,292***
Uppgift saknas	0,892***
Ref.grupp (Stockholm A)	
Göteborg A	1,318***
Malmö A	0,77***
Storstäder	0,959
Mellanbygd	1,146***
Tätbygd	0,995
Glesbygd	0,935
Sjukskrivning (månader)	
Ref.grupp (0)	
>0 <=3	0,48***
>3 <=9	0,724***
>9	23,658***
Arbetslöshet (månader)	
Ref.grupp (0)	
>0 <=12	1,008
>12 <=36	1,237***
>36	1,554***
Ref.grupp (statlig sektor)	
Kommunal- och landsting	1,289***
Privat sektor	0,968
Uppgift saknas	5,618***

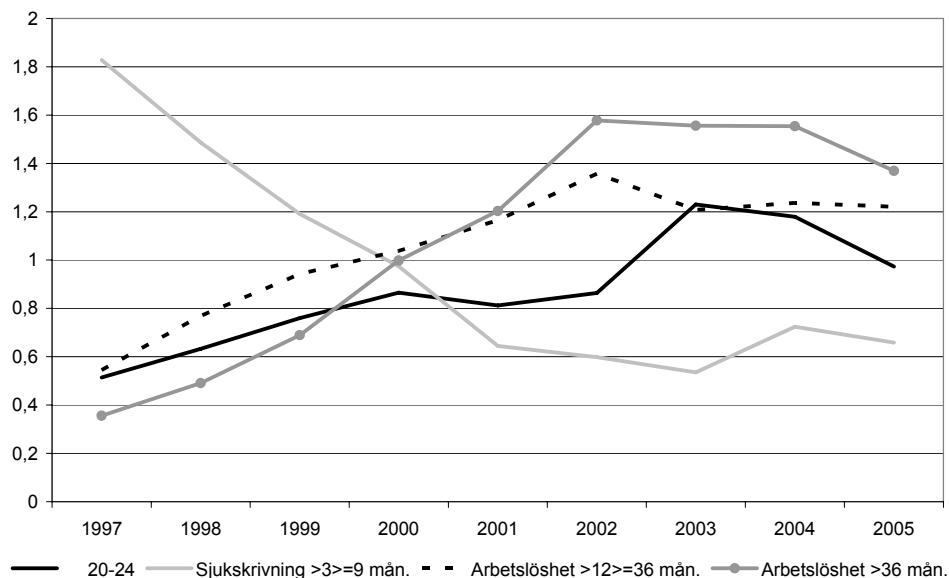
***, **, * anger statistisk signifikans på 1-, 5-, respektive 10-procents signifikansnivå.

¹⁶ Regressionen har också gjorts separat för kvinnor och män. Resultaten är dock mycket likartade. Det som kan vara värt att nämnas är att oddskvoten för arbetslöshet är något högre för män än för kvinnor.

Att en viss faktor kan förknippas med en ökad risk för att beviljas S/A betyder inte nödvändigtvis att det finns ett direkt samband. Det kan finnas andra faktorer utanför modellen som i själva verket driver resultatet. Dålig hälsa kan t.ex. leda till såväl svårigheter att skaffa sig en utbildning, som till ökad risk för arbetslöshet och till en högre risk för att beviljas S/A. Men eftersom vi saknar ett bra mått på hälsa kan det framstå som om utbildning och erfarenhet av arbetslöshet har ett direkt samband med beviljandet av S/A.

Mot bakgrund av den dramatiska utvecklingen under senare år kan det vara intressant att studera om riskfaktorer har förändrats över tid. En upprepad Logit-modell över åren 1997–2005 visar att effekten av de flesta faktorer tycks vara relativt konstant över tid.¹⁷ För några av variablerna finns det dock en tydlig trend, se Diagram 7. Låg ålder är inte längre förknippat med en lägre risk medan att ha 3–9 månaders sjukskrivningserfarenhet har gått från att ha varit en riskfaktor till att vara förenat med en något lägre risk jämfört med att aldrig ha varit sjukskriven. Betydelsen av lång arbetslöshetserfarenhet går i sin tur från lägre till högre risk jämfört med att aldrig ha varit arbetslös.

Diagram 7 Oddskvoter för risken att beviljas S/A (1997–2005)

¹⁷ En tabell över utvecklingen för samtliga variabler finns i bilaga 3.

Även effekten av mer än nio månaders sjukskrivning har förändrats kraftigt över tid där oddskvoten mer än halverades mellan 1997 och 2002 men har sedan ökat igen och ligger 2005 nära 1997 års nivå.

Tabell 12 Oddskvoten för mer än nio månaders sjukskrivning (1997–2005)

1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
31,858	23,559	22,244	18,949	16,412	13,87	14,744	23,658	30,904

Förändringarna av oddskvoterna speglar i viss utsträckning de förändringar av gruppens sammansättning som redan är kända. Nybeviljandena har t.ex. ökat kraftigast i den yngsta åldersgruppen. Betydelsen av tidigare sjukskrivning och arbetslöshet är ur det perspektivet mer förvånande. Den sjunkande oddskvoten för tidigare sjukskrivning och ökande oddskvoten för tidigare arbetslöshet antyder att ökningen av S/A bland unga kan vara förknippad med förändringar av vad som påverkar besluten att bevilja någon S/A.¹⁸

Det är notervärt att lång erfarenhet av arbetslöshet tidigare faktiskt var förknippat med en lägre risk att bli förtidspensionär. Det kan vara ett uttryck för att den relativt lilla grupp 20–39-åringar som blev förtidspensionerade under dessa år var så pass marginaliserade på arbetsmarknaden att de inte ens registrerades som arbetslösa. Men det kan t.ex. också vara så att arbetslöshet tidigare var ett tillstånd där personer i relativ lugn och ro kunde befinna sig utan att egentligen behöva stå till arbetsmarknadens förfogande och att detta förändrades i början på 2000-talet. Det är möjligt att personer då, på goda eller dåliga grunder, hamnade i sjukförsäkringen och till slut fick S/A.

¹⁸ Oddskvoternas förändring över tid bör tolkas med viss försiktighet. En möjlig felkälla är det faktum att olika årgångar har olika lång exponeringstid. Den som fick S/A 2004 har betydligt fler år på sig att ha varit arbetslös eller sjukskriven än den som fick S/A 1997 eftersom data bara går tillbaka till 1995. Däremot är exponeringstiden densamma för S/A-gruppen och jämförelsegruppen inom varje årgång. För sjukskrivningstiderna kan det också vara så att när tiderna generellt sett blir längre kan det som tidigare var en rätt lång sjukskrivning komma att relativt sett bli betydligt kortare.

Avslutning

Beskrivningen av de unga med S/A visar att de är en grupp som skiljer ut sig från sina jämnåriga med mer omfattande erfarenhet av både sjukskrivning och arbetslöshet, de har relativt låg utbildning och kvinnor är överrepresenterade. De är överrepresenterade i delar av landet som varken riktigt är storstad eller glesbygd och uppvisar inga större skillnader med avseende på födelse-land.

En jämförelse över tid visar att det framför allt är erfarenheten av lång arbetslöshet som skiljer dagens unga med S/A från gårdagens. I takt med den kraftiga ökningen av antalet som beviljas S/A har arbetslösheterfarenheten växt fram som en riskfaktor, så var inte fallet i slutet av 1990-talet.

En analys av det slag som görs i den här rapporten ger inga säkra svar om orsakssamband och processer däremot kan den ge ledtrådar som är värda att följa upp. Den förändrade betydelsen av tidigare arbetslöshet är en sådan ledtråd. Det kan vara en ren bieffekt av det faktum att så många nu beviljas S/A men det kan också vara en följd av något som har hänt på arbetsmarknaden och vars följder Försäkringskassan har haft svårt att hantera.

Att de mellan 20 och 39 som beviljas S/A skiljer ut sig särskilt tydligt med en hög grad av både lång arbetslöshet och lång sjukskrivning i bagaget är väl värt att studera noggrannare. I vilken grad är det en fråga om samverkande faktorer, leder det ena till det andra och hur stor del kan förklaras av personer som är samtidigt arbetslösa och sjukskrivna, allt detta är väl värt att titta mer på.

Resultaten visar att S/A-gruppen utmärker sig långt innan beslutet om S/A fattas. Det är möjligt att en djupare analys skulle kunna visa på mönster som kan användas för att tidigt identifiera personer som ligger i riskzonen för att slås ut. En sådan analys skulle kunna vara till hjälp för Försäkringskassan och andra när det gäller att i tid sätta in åtgärder som skulle kunna förebygga utslagning.

Bilaga 1

Erfarenhet av sjukskrivning respektive arbetslöshet (1995–2004) bland dem som beviljats S/A 2004 (20–39) och deras jämnåriga (procent inom parentes)

20–24		Sjukskrivning, månader						
	Alla	0	0–6	6–12	12–24	24–	tot	
	Arbetslöshet, månader	0	197600 (37.98)	13850 (2.66)	1330 (0.26)	630 (0.12)	330 (0.06)	213740 (41.09)
0–6		147400 (28.33)	19450 (3.74)	1710 (0.33)	1030 (0.20)	460 (0.09)	170050 (32.69)	
6–12		58550 (11.25)	9500 (1.83)	1270 (0.24)	660 (0.13)	170 (0.03)	70150 (13.48)	
12–24		38990 (7.49)	8060 (1.55)	1150 (0.22)	540 (0.10)	310 (0.06)	49050 (9.43)	
24–		13260 (2.55)	2990 (0.57)	480 (0.09)	360 (0.07)	150 (0.03)	17240 (3.31)	
tot		455800 (87.62)	53850 (10.35)	5940 (1.14)	3220 (0.62)	1420 (0.27)	520230 (100.00)	
	Beviljats S/A	0	0–6	6–12	12–24	24–	tot	
	Arbetslöshet, månader	0	370 (21.30)	9 (0.52)	11 (0.63)	41 (2.36)	53 (3.05)	484 (27.86)
0–6		283 (16.29)	21 (1.21)	9 (0.52)	57 (3.28)	69 (3.97)	439 (25.27)	
6–12		161 (9.27)	13 (0.75)	14 (0.81)	40 (2.30)	35 (2.01)	263 (15.14)	
12–24		230 (13.24)	13 (0.75)	15 (0.86)	31 (1.78)	51 (2.94)	340 (19.57)	
24–		153 (8.81)	8 (0.46)	6 (0.35)	21 (1.21)	23 (1.32)	211 (12.15)	
tot		1197 (68,91)	64 (3,68)	55 (3,17)	190 (10,93)	231 (13,3)	1737 (100)	

25-29		Sjukskrivning, månader					
Arbetslöshet, månader	Alla	0	0-6	6-12	12-24	24-	tot
	0	90570 (16.65)	12320 (2.26)	1780 (0.33)	780 (0.14)	330 (0.06)	105780 (19.44)
0-6	99130 (18.22)	26190 (4.81)	3720 (0.68)	1790 (0.33)	870 (0.16)	131700 (24.20)	
6-12	67630 (12.43)	22050 (4.05)	3590 (0.66)	1660 (0.31)	1080 (0.20)	96010 (17.65)	
12-24	72180 (13.27)	29200 (5.37)	5220 (0.96)	2970 (0.55)	1880 (0.35)	111450 (20.48)	
24-	56780 (10.44)	29520 (5.43)	5910 (1.09)	4080 (0.75)	2880 (0.53)	99170 (18.23)	
tot	386290 (70.99)	119280 (21.92)	20220 (3.72)	11280 (2.07)	7040 (1.29)	544110 (100.00)	
Beviljats S/A		Sjukskrivning, månader					
Arbetslöshet, månader		0	0-6	6-12	12-24	24-	tot
	0	46 (2.37)	1 (0.05)	1 (0.05)	17 (0.88)	53 (2.73)	118 (6.08)
0-6	56 (2.89)	4 (0.21)	7 (0.36)	33 (1.70)	144 (7.42)	244 (12.58)	
6-12	65 (3.35)	4 (0.21)	8 (0.41)	39 (2.01)	127 (6.55)	243 (12.53)	
12-24	116 (5.98)	15 (0.77)	12 (0.62)	51 (2.63)	252 (12.99)	446 (22.99)	
24-	260 (13.40)	39 (2.01)	38 (1.96)	153 (7.89)	399 (20.57)	889 (45.82)	
tot	543 (27.99)	63 (3.25)	66 (3.40)	293 (15.10)	975 (50.26)	1940 (100.00)	

30-34		Sjukskrivning, månader					
Arbetslöshet, månader	Alla	0	0-6	6-12	12-24	24-	tot
		0	89120 (14.72)	36340 (6.00)	5580 (0.92)	3430 (0.57)	2540 (0.42)
	0-6	64860 (10.71)	31700 (5.23)	5230 (0.86)	2950 (0.49)	2230 (0.37)	106970 (17.67)
	6-12	50110 (8.28)	27410 (4.53)	4440 (0.73)	2670 (0.44)	1930 (0.32)	86560 (14.29)
	12-24	58350 (9.64)	37390 (6.17)	6660 (1.10)	4240 (0.70)	3710 (0.61)	110350 (18.22)
	24-	69730 (11.52)	62200 (10.27)	12990 (2.15)	9770 (1.61)	9960 (1.64)	164650 (27.19)
	tot	332170 (54.86)	195040 (32.21)	34900 (5.76)	23060 (3.81)	20370 (3.36)	605540 (100.00)
	Beviljats S/A	Sjukskrivning, månader					
	0	37 (1.12)	2 (0.06)	5 (0.15)	34 (1.03)	252 (7.61)	330 (9.96)
	0-6	30 (0.91)	2 (0.06)	1 (0.03)	28 (0.85)	207 (6.25)	268 (8.09)
	6-12	21 (0.63)	7 (0.21)	2 (0.06)	33 (1.00)	206 (6.22)	269 (8.12)
	12-24	47 (1.42)	9 (0.27)	14 (0.42)	65 (1.96)	404 (12.19)	539 (16.27)
	24-	173 (5.22)	92 (2.78)	69 (2.08)	250 (7.55)	1323 (39.93)	1907 (57.56)
	tot	308 (9.30)	112 (3.38)	91 (2.75)	410 (12.38)	2392 (72.20)	3313 (100.00)

35-39		Sjukskrivning, månader					
Arbetslöshet, månader	Alla	0	0-6	6-12	12-24	24-	tot
	0	150320 (23.39)	81880 (12.74)	14280 (2.22)	8680 (1.35)	9410 (1.46)	264570 (41.17)
0-6	43930 (6.84)	29960 (4.66)	6170 (0.96)	3610 (0.56)	3710 (0.58)	87380 (13.60)	
6-12	30730 (4.78)	23230 (3.61)	4490 (0.70)	3490 (0.54)	3190 (0.50)	65130 (10.13)	
12-24	36230 (5.64)	30440 (4.74)	6480 (1.01)	5130 (0.80)	5360 (0.83)	83640 (13.01)	
24-	47560 (7.40)	55870 (8.69)	12340 (1.92)	11230 (1.75)	14930 (2.32)	141930 (22.09)	
tot	308770 (48.05)	221380 (34.45)	43760 (6.81)	32140 (5.00)	36600 (5.70)	642650 (100.00)	
Beviljats S/A		Sjukskrivning, månader					
Arbetslöshet, månader		0	0-6	6-12	12-24	24-	tot
	0	71 (1.22)	5 (0.09)	13 (0.22)	124 (2.13)	1106 (19.04)	1319 (22.71)
0-6	31 (0.53)	5 (0.09)	9 (0.15)	55 (0.95)	411 (7.08)	511 (8.80)	
6-12	46 (0.79)	7 (0.12)	12 (0.21)	49 (0.84)	353 (6.08)	467 (8.04)	
12-24	49 (0.84)	23 (0.40)	16 (0.28)	87 (1.50)	623 (10.72)	798 (13.74)	
24-	153 (2.63)	103 (1.77)	81 (1.39)	329 (5.66)	2048 (35.26)	2714 (46.72)	
tot	350 (6.03)	143 (2.46)	131 (2.26)	644 (11.09)	4541 (78.17)	5809 (100.00)	

Bilaga 2

Andel (procent) i beviljade S/A / Andel (procent) i alla (2004)

	20–24	25–29	30–34	35–39
Man	0,96	0,81	0,68	0,65
Gift	0,72	0,84	0,85	0,83
Barn under 18	0,97	0,92	0,94	0,92
Sverige	1,01	1,03	0,99	0,95
i Norden	0,82	0,60	0,91	1,21
i EU-land	0,79	0,91	0,97	1,23
övriga länder	0,98	0,88	1,17	1,29
Förgymnasial <9 år	3,50	1,39	2,05	2,19
Förgymnasial, 9 år	3,63	3,46	2,76	2,15
Gymnasial	0,71	1,14	1,19	1,14
Eftergymnasial <2 år	0,22	0,78	0,66	0,52
Eftergymnasial >=2år	0,08	0,25	0,37	0,50
Forskarutbildning	0,00	0,00	0,09	0,12
Uppgift saknas	2,71	0,39	0,33	0,46
Stockholm A	0,92	0,83	0,86	0,89
Göteborg A	1,08	1,19	1,14	1,22
Malmö A	0,63	0,66	0,62	0,70
Storstäder	0,95	0,94	0,97	0,95
Mellanbygd	1,30	1,37	1,19	1,16
Tätbygd	1,01	1,27	1,51	1,25
Glesbygd	1,21	1,14	1,13	1,07
Sjukskriven 0 månader	0,79	0,39	0,17	0,13
>0 <=3	0,31	0,12	0,09	0,06
>3 <=9	0,94	0,32	0,22	0,14
>9	19,95	14,43	9,26	6,79
Arbetslös 0 månader	0,68	0,31	0,44	0,55
>0 <=12	0,87	0,60	0,51	0,71
>12 <=36	2,25	1,34	1,08	1,16
>36	5,39	3,18	2,54	2,52

Bilaga 3

Oddsquoter för nybeviljande 1997–2005

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Man	0,773	0,744	0,827	0,764	0,805	0,786	0,835	0,797	0,8
Gift	0,828	0,872	0,85	0,923	0,925	0,921	0,912	0,971	0,927
Barn under 18	0,561	0,568	0,624	0,617	0,63	0,648	0,724	0,691	0,703
20–24	0,514	0,632	0,76	0,865	0,812	0,864	1,23	1,179	0,973
25–29	0,445	0,468	0,529	0,577	0,552	0,557	0,62	0,649	0,665
30–34	0,624	0,667	0,714	0,724	0,685	0,655	0,69	0,686	0,755
Ref.grupp (35–39)									
Födelseland									
Ref.grupp (Sverige)									
i Norden	0,916	0,862	0,919	0,988	0,946	0,866	0,823	0,876	1,043
i EU-land	0,705	0,697	0,764	1,039	0,863	0,869	0,942	1,046	1,235
övriga länder	0,744	0,737	0,813	0,845	0,88	0,888	0,911	0,913	1,019
Förgymnasial < 9 år	2,305	2,081	1,959	1,977	1,693	1,651	2,038	2,06	1,86
Förgymnasial, 9 år	1,747	1,798	1,782	1,893	1,867	1,999	1,9	1,808	1,69
Ref.grupp (Gymnasial)									
Eftergymnasial <2 år	0,494	0,494	0,531	0,558	0,536	0,62	0,567	0,701	0,688
Eftergymnasial >=2år	0,613	0,616	0,638	0,561	0,632	0,621	0,705	0,796	0,709
Forskarutbildning	0,826	0,31	0,376	0,368	0,24	0,305	0,082	0,292	0,555
Uppgift saknas	1,383	1,639	1,777	0,744	0,754	0,765	0,926	0,892	1,001
Ref.grupp (Stockholm A)									
Göteborg A	0,889	0,936	0,902	0,989	1,031	0,991	1,493	1,318	1,113
Malmö A	0,663	0,798	0,688	0,735	0,915	0,876	0,92	0,77	0,729
Storstäder	0,88	1,097	0,961	0,954	1,021	0,977	1,2	0,959	0,967
Mellanbygd	0,919	0,957	1,01	1,034	1,054	1,116	1,445	1,146	1,123
Tättbygd	1,042	1,099	1,055	1,105	1,235	0,966	1,234	0,995	1,152
Glesbygd	1,008	1,128	1,153	1,135	1,156	1,014	1,148	0,935	1,013
Sjukskrivning (månader)									
Ref.grupp (0)									
>0 <=3	0,513	0,476	0,502	0,434	0,412	0,417	0,416	0,48	0,414
>3 <=9	1,828	1,487	1,191	0,974	0,644	0,598	0,535	0,724	0,658
>9	31,858	23,559	22,244	18,949	16,412	13,87	14,744	23,658	30,904
Arbetslöshet (månader)									
Ref.grupp (0)									
>0 <=12	0,775	0,875	0,876	0,818	0,857	0,969	0,882	1,008	0,97
>12 <=36	0,544	0,769	0,942	1,038	1,165	1,357	1,208	1,237	1,221
>36	0,356	0,491	0,689	0,998	1,203	1,578	1,556	1,554	1,369
Ref.grupp (statlig sektor)									
Kommunal- och landsting	1,408	2,197	0,95	1,053	1,253	1,33	1,086	1,289	1,138
Privat sektor	1,224	1,608	0,713	0,773	0,844	0,924	0,765	0,968	0,906
Uppgift saknas	10,778	14,515	6,842	7,238	7,697	8,618	4,917	5,618	3,909

I serien Analyserar har följande skrifter publicerats under år 2007:

- 2007:1 Nej till sjukpenning. Vad hände sen?
- 2007:2 Att säga nej på ett bra sätt. Intervjuer med personer som blivit nekade sjukpenning – om beslut, bemötande och information
- 2007:3 Vad händer efter avstämningsmötet?
- 2007:4 Socialförsäkring – för alla? Rapport från forskarseminarium i Umeå 24–25 januari 2007
- 2007:5 Socialförsäkringens omfattning och finansiering 2005–2008
- 2007:6 Hur länge arbetar vi i Sverige? Om arbetslivets längd med regional uppdelning
- 2007:7 Hur påverkar den ekonomiska familjepolitiken? Resultatindikatorer för 2006
- 2007:8 Unga med sjuk- och aktivitetsersättning – vilka är de?

Unga med sjuk- och aktivitetsersättning – vilka är de?

Antalet unga med sjuk- och aktivitetsersättning har ökat dramatiskt sedan slutet av 1990-talet. Utvecklingen är förenad med stora mänskliga och samhällsekonomiska kostnader. I *Unga med sjuk- och aktivitetsersättning – vilka är de?* undersöks vad som karakteriserar unga 20–39 år med sjuk- och aktivitetsersättning med ett särskilt fokus på tidigare arbetslivserfarenhet och utbildning.